

1914 dec 8 in de 9 ora 45 János Ádóval

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Egy hóra 1 korona	Egy hóra 1 K 50 f.
Negyedévre 3	Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 4 fill.	Egyes szám ára 6 fill.

Negyvenhatodik évfolyam.

**261-ik szám.
Kedd, 1914 december 8.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

**DEBRECZEN,
Garabos-utca 7. szám. Telefon: 412.
Lapkiadó Horovitz Zsigmond.**

Az elesett hősek

özvegyeiért és árváiért

A közönség és a háború.

A honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala a harctéren elesett, vagy a kapott sebek, illetőleg hadi fáradalmak következtében elhalt katonák özvegyeinek és árvái javára alapot gyűjt össze. Ennek az alapnak gyarapítása céljából a Hadsegélyző hivatal művészi kivitelű jelvényeket, egyéb emléktárgyakat és levelezőlapokat hozott forgalomba. Aki ezekből vásárol, az az elesettek hátrahagyott családtagjait támogatja.

Kívánatos, hogy ezek a nemes célt szolgáló jelvények és levelezőlapok minél szélesebb körben elterjedjenek. E célból a belügyminiszter 9491/914 B. M. éln. sz. a. kelt körrendeletével felhívta a törvényhatóságokat, köztük Debreczen városát is, a Hadsegélyző hivatal nemes mozgalmának támogatására.

A rendelet így hangzik:

A háború a hazafias erények erőpróbája. Büszkén elmondhatjuk, hogy a magyar nemzet ezt az erőpróbát fényesen kiállotta. Északon és délen páratlan vitézességgel küzdenek hős katonáink. Azok pedig, akiknek itthon kellett maradniuk, a hadviseléssel kapcsolatos bajok leküzdésében fejtenek ki fáradhatatlan buzgóságot. A közönség nemcsak megragad, de keres minden módot és alkalmat arra, hogy önkéntes adományaival szolgálhassa a hazaszent ügyét.

Ez a nagylelkűség minden jótékony mozgalmat sikerét biztosítja. Ilyen örvendetes közhangulat mellett bizonyosra vehető, hogy a lelkes magyar közönség készséggel fog hozzájárulni annak az alapnak a gyarapításához, amelyet a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala a harctéren elesett, illetőleg a kapott sebek, vagy a hadi fáradalmak miatt elhunyt katonák özvegyei és árvái javára gyűjt egybe.

A társadalom nem hagyhatja el azokat, akik fentartójukat, kenyérkeresőjüket veszítették el a háborúban. Tartozunk azzal a hazáért elvérzett hősek emlékének, hogy családjaikat a nélkülözésektől megóvjuk. E tartozásunk lerovására nyújt módot a Hadsegélyző hivatal az özvegyek és árvák alapjának összegyűjtésével. Ennek az alapnak gyarapítására az említett hivatal jelvényeket, egyéb emléktárgyakat és

levelezőlapokat hozott forgalomba, amelyeknek ismertetését a törvényhatóság első tisztviselőjének megküldötte.

Örömmel tapasztaltam, hogy a törvényhatóság a mostani nehéz napokban — hagyományaihoz hiven — melegen felkarol minden olyan hazafias eszmét, amely a háború nyomán járó bajok enyhítését célozza. Ebben a tudatban teljes bizalommal kérem a törvényhatóságot, hogy a háború következtében kenyérkereső nélkül maradtak segítése érdekében a Hadsegélyző hivatal által indított nemes mozgalmat szintén vegye hathatós támogatásába. Hívja fel alárendelt hatóságait, hogy a jelvényeknek, emléktárgyaknak és levelezőlapoknak minél szélesebb körben való elterjedését töltik telhetőleg előmozdítani igyekezzenek.

A hatóságoknak a jótékony és emberbaráti célok érdekében kifejtett eddigi buzgalmát és a közönség kimeríthetetlen áldozatkészségét ismerve, — nem kételkedem abban, hogy a Hadsegélyző hivatal által kibocsátott jelvények, emléktárgyak és levelezőlapok vásárlása útján tömegesen fognak sietni a gyámoltó nélkül hátramaradt özvegyek és árvák segítségére.

Budapest, 1914. évi december hó 4.

Sándor János, s. k.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Debreczen város közigazgatási bizottsága szombaton délután tartotta rendes, havi ülését, melyen a havi jelentéseken kívül rég elfelejtett, fegyelmi eljárás tengerikigyója vetődött fel a piros aktákból.

Az ülésen Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt jeter voltak: Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyző, Roncsik Lajos árvaszéki elnök, Szabó Kálmán, Medgyaszay Miklós és dr. Tóth Emil tanácsnokok, dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvos, dr. Magoss György tisztifőügyész, Nagy József pénzügyigazgató, Surgott Jenő gazdasági felügyelő, Reitz János főállatorvos, Keleti Izsó műszaki tanácsos, Márk Endre, dr. Bacsó Dezső, dr. Fejér Ferenc, Rickl Antal, Komlóssy Dezső, gróf Dégenfeld József, dr. Tüdös János, Tóth István, dr. Balkányi Miklós, dr. Hegedűs István tb. tanácsnok és dr. Vass Károly tb. aljegyző.

Körner Adolf főjegyző ismertette a polgármesteri jelentést. A rendőrség november havában letartóztatott lopásért 3, emberölésért 1, kihágásért 320 egyént, a városból eltoloncolt 54, a városon keresztül toloncolt 40, kényszerutlevéllel kiutasított 311 egyént. A rendőrfőkapitányság, mint I. foku iparhatóság 17 iparendélyt adott ki, melyekért 190 korona folyt be iparoktatási célokra. Kiadatott 84 munkakönyv.

A főorvos jelentése szerint novemberben a közegészségügyi viszonyok valamit javultak. A vörheny 10, a számarhurut 3, hachagymáz 30, roncslótoroklob 10, kanyaró 2, bányahimlő 1, vérhas 12, kolera 36 esetben fordult elő; halálosan végződött: négy vörheny, 1 roncslótoroklob, 18 hasihagymáz, 4 vérhas eset.

Született 250 gyermek. Elhalt 213 egyén 135 férfi és 78 nő. Házasságra lépett ötvenöt pár. A kórházban novemberben felvettek 508, kibocsátottak 418 beteget, meghalt 27, maradt decemberre 344 beteg, 235 férfi és 109 nő.

Nagy József pénzügyigazgató jelentése szerint az adófizetés nagy csökkenést mutat, a múlt év novemberéhez képest csaknem háromszázezer koronát. Befolyt egyenes adóban 208.643, hadmentességi díjban 270, bélyegjövődékben 46.422, jogilletékben 35.709, díjjövődékben 2.381, dohányjövődékben 252.497, határvámjövődékbe 14.407. fogyasztási és italadóban 27.083 korona. Fizetési halasztást 8, időleges házaadmentességet 47 fél kapott. A hadba vonultak családjai segélyezésénél Debreczen területén 3372 család kap napi 5143 korona 89 fillér segélyt. A hadikölcsönre Debreczenben 16.355.650 korona jegyzés történt.

Az országos tanítói árvakészletben a növendékek létszáma 245. Az intézet egyik épülete most tartalék-kórház. Az állami tanítók 2600 koronát jegyeztek a hadikölcsönre, a nem állami tanítók pedig 3100 koronát. A katonák karácsonyi ajándékára az összes iskolákban gyűjtöttek.

Az országos tanítói árvakészletben a növendékek létszáma 245. Az intézet egyik épülete most tartalék-kórház. Az állami tanítók 2600 koronát jegyeztek a hadikölcsönre, a nem állami tanítók pedig 3100 koronát. A katonák karácsonyi ajándékára az összes iskolákban gyűjtöttek.

A köztüzér bravurja.

Vannak emberek, akik egy egész életen át tudatlanul, észrevétlenül hordozzák magukban az ég elrejtett adományát: a zsenialitás szikráját. A magyar tanyákon, az alföldi falvakban gyakran járnak egyszerű emberek, akik vetnek, kapálnak, aratnak, mint a többi gazda, de néha előszednek egy kis fa darabot, vaspálcát, miegymást és furnak-faragnak, készítenek mindentéle csodálatos játékszer, zenélő-kutat, napórát.

Néha semmi hasznát nem veszi az ilyen ember az ő kivételes képességeinek, néha

Polenai gyógyvíz

Természetes és kiváló lithiumtartalmu alkalikus savas gyógyvíz. Különleges szar gyanúra és köszvény ellen. Kiváló ízű igen üdítő ásványvíz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröcscs. Kapható mindenütt Főraktár: Fűszerkereskedelmi R.-t. Debrecen.

azonban az élet ezer véletlene utat nyit az ilyen tehetségek érvényesülésére. Ilyenkor azután egyszerű, tanulatlan emberek is csodálatos, nagyszerű cselekedetekkel lepik meg a maguk kis körét, néha az egész világot. Így érvényesült most, hirtelen, váratlanul egy magyar munkásember ős tehetsége a háboruban.

A tüzerekhez vonult be a háboru elején a debreczeni vasúti műhely egyik lakatosmunkása. Közkatona volt, az ágyu irányítását nem igen bízták ő rá. Ott tevékenykedett a füstölő, tüzet, pusztulást okozó vasszórnyetegek körül és lassankint egy gondolat érlelődött meg az agyában. Ha egyszer kipróbálhatná ő is azokat az ágyukat! Végre nekibátorodott. Megkérte a kapitányát, hadd löhessen ő is néhányat a maga módszere szerint. A kapitány megengedte. A tüzerek kíváncsian állták körül a lakatos-katcánát, mire megy az ágyuval. Látták, hogy egészen más módon kezdett bánni vele, nem úgy, a hogyan kellett volna, szabály szerint, ahogyan odahaza tanulták a gyakorló-téren.

Sürgött-forgott az ágyu körül, azután hirtelen eldőrdült a lövés. És a tüzerek bamulva néztek a kiölt golyó után; a gránát lecsapott, fölrobbant, éppen az jellemzős üteg közepén.

Rettentés robajjal repült szerte-széjjel ágyu, ember és ló, a büszke, hatalmas üteg helyén egy perc múlva csak egy sötét, füstölő gödör maradt. Rövid idő alatt huszonhárom orosz ágyut tett hasznavehetetlenné a debreczeni lakatos.

A tüzért első osztályu vitézségi éremmel tüntette ki a király.

A 39. gyalogezred a veszteségi kimutatásban.

(Folytatás.)

Tausch Árpád tart. tiszth. seb.
 II. Tóth Ferenc tiz. seb.
 Tóth Imre seb.
 Tóth Jenő tiz. seb.
 Tóth Ferenc seb.
 Tóth Ferenc II. tiz. seb.
 Tóth György seb.
 Tóth János I. seb.
 Tóth János seb.
 Tóth József őrv. seb.
 Tóth Kálmán seb.
 Tóth Péter seb.
 Trakál Antal tiz. seb.
 Turánszki József őrv. seb.
 Turzó István szakaszv. seb.

Ujj Pál seb.
 Ujlaki Lajos tiz seb.
 Ujvári Sándor seb.
 Ujvári Elek őnk. seb.
 Ungár Mózes seb.
 Ungvári Lajos seb.
 Uri Sámuel tiz. seb.

Vadász Sándor seb.
 Vámosi Károly seb.
 Vámosi Imre seb.
 Vámosi Károly póttart. seb.
 Vancsora József szakaszv. seb.
 Váradi Imre seb.
 Váraljai Sándor tiz. seb.
 Varga Imre seb.

Varga János tiz. seb.
 Varga József seb.
 Varga József póttart. seb.
 Varga Kálmán őrv. seb.
 Varga László szakaszv. seb.
 Varga Lajos seb.
 Vasadi Ferenc seb.
 Vass Henrik tiz. seb.
 Végh Mihály szakaszv. seb.
 Vegrán Lajos seb.
 Veres Gábor seb.
 Virág Imre őrv. seb.
 Virágos Sámuel mh.
 Viski István tiz. seb.
 Vitaljos Sándor seb.
 Weiterschütz János tart. tiszth. sebesült.

Wagner Lajos szakaszv. seb.
 Weisz Hermann seb.
 Weisz Ábrahám póttart. mh.
 Weisz Bernát őrm. seb.
 Weisz József seb.

Zakar József tart. tiszth. seb.
 Zagyva Benjámín seb.
 Zambó Sándor seb.
 Zavacki János szakaszv. seb.
 Zburcsa Nyisztor seb.
 Zilahi Sándor szakaszv. seb.
 Zöld Bernát szakaszv. seb.
 Zolnai János őrv. seb.
 Zsák István seb.

Táviratok.

Harcaink az oroszral 2700 újabb hadifogoly.

Budapest, dec. 6. (Hivatalos.) Lengyelországban folyó csata szövetséges haderőnkre nézve előnyösen halad előre.

A Nyugat-Galiciában előrenyomult orosz haderőket csapataink és német csapatok délről megtámadták. A szövetségesek 2200 oroszot foglyul ejtettek és némi ellenséges traint is zsákmányoltak.

A Kárpátokban részleges harcok voltak. A Beszkidekbe befört ellenséget visszavertük és 500 foglyot ejtettünk. Höfer. (M.-e. s.-o.)

Visszavert angolok.

Kontantinápoly, dec. 6. Az Agence Ottomane a főhadiszállás következő kommunikéjét közli:

Tegnap partraszállott angol csapatok megkísérelték a Tigris folyó és a Suvaja-csatorna között megszállva tartott hadállásunkat megtámadni. A kifejlődött harcban az angolokat, akik nagy veszteségeket szenvedtek, megvertük, s egy gépeggyvert és sok municiót zsákmányoltunk. (M.-e. s.-o.)

A németek győzelmei

Berlin, dec. 6. A nagy főhadiszállásról jelentik: Ma éjjel a Bethune-től északra fekvő Vernuelles helységet, amelynek további tartása a francia tüzéség állandó tüzeiben felesleges áldozatokat kívánt volna tőlünk, tervszerűen

kiűritették. A még meglévő épületeket előzőleg a levegőbe röpítettük. Csapataink a helységtől keletre kiépített hadállásaikba vonultak. Az ellenség eddig nem volt képes őket követni.

Altkirchtól nyugatra és délnyugatra a franciák jelentékenyebb erővel megújították támadásaikat, de sikertelenül. Nagy veszteségeket szenvedtek. Egyebekben nyugaton nem volt említésre méltó esemény.

A Mazuri-tavaktól keletre az ellenség nyugdtan viselkedett. A Lodz körüli harcok csak úgy, mint eddig, megfelelnek várakozásainknak. Dél-Lengyelországban nincs változás. Legfőbb hadvezetőség. (M.-e. s.-o.)

A szerb harctérről.

Budapest, dec. 6. A déli hadszíntérről hivatalosan jelentik:

Belgrádtól délre csapataink tért nyernek. Arangyelováctól és Grn-Milanováctól nyugatra az ellenség újabb erősítéseket kapott és vehemens támadásai nyugat felé folytatja.

A csapataink által megszállott szerb területekre, amelyeket csaknem egészen elpusztítva találtunk, lassankint kezdenek visszatérni az elmenekült lakosok. Mintegy 15,000 lakos megmaradt Belgrádban, ahol az ujonnan szervezett városi igazgatás már gyakorolja funkcióit. (M.-e. s.-o.)

Letartóztatták az oroszok Rennenkamp tábornokot.

Bukarest, dec. 6. Az Adverul jelenté Odesszából, hogy Rennenkamp tábornokot letartóztatták. Rennenkamp 18 órai késéssel érkezett a kijelölt helyre a lengyelországi harctéren, ami által lehérővő vált a németek éles áttörési mozdulata. (M.-e. s.-o.)

Színház.

Üsdd, magyar!

Szombaton és vasárnap este adta elő a színtársulat Komor Gyula és Barna Izsó látványos, táncos, énekes játékát, az Üsdd, magyar! címűt. Ez alkalmi ujdonságnak nagy sikere volt és pompásan elszórakoztatta a közönséget Rengeteg móka is van a darabban. A szereplők közül különösen jók voltak! Teleki Ilonka, aki szépen énekelt és táncolt; Halasi Mariska, aki önkéntes ruhában is nagyon jól festett; Darigó, aki ötletes alakítást csinált egy szerb ficsurból; Várnai, Kemény, Kassai és Balázs. A tabló is szépen sikerült. (—)

Színházi hírek.

Holnap két előadás. Holnap kedden, két előadás lesz a színházban. Délután rendkívül mérsékelt helyárral a „Katonadolog” című pompás énekes és táncos sláger kerül színre. A főszerepekben most is az új együttes lép föl, amelynek tagjai: Darigó, Teleki és Szentgyörgyi Mártha már egyformán kedvencei a közönségnek. Az új táncszámokat ez alkalommal is bemutatják. Este mérsékelt helyárral mellett a páratlan sikerű „Vörös ördögök”-et játsszák. A nagyszerű alkalmi színjáték Au-

gusztá-képében a kabaret műsora igen gazdag és ötletes lesz. A mai előadások iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

A Cilinder bemutatója. Guthi Soma pompás új bohózat: a „Cilinder“ szerdán kerül először színre. Csupa vidámság, a kicsattanó kacagás ez a darab, amelynek szerepei egytől-egyig hálásak a nálunk avatott kezekbe is kerülnek. A bemutató estére mérsékelt helyárok mellett árusítja a színházi pénztár.

Csak öt kilót!

Többet nem is kérünk!

A sajtó munkásai által létesített és fenntartott „Sajtó Otthon hadikórházban“ kezelte sebésületek is vagyakozva gondolnak pesti betegkoszójuk melől, a hazai disznótorokra. Leikes vidéki családok, némes lelkű honleányok, hozzátok fordulunk kérésünkkel. Ez évben ne a szomszédok küldjétek a kósiolt kolbászból, hurkából, tepertőből, szalonnából a mas jófélekből, hanem a „Sajtó Otthon hadikórház“-nak, Budapest, VII., Dohány-utca 76. szám alá. Ha kamaránk megteik a ti jószágotokból, úgy a mi sebésületeinken kívül ellátjuk a többi kórházak sebésületeit is.

Köszönettel elfogadunk öt kilós tojászállományokat is és vadat bármilyen nagy számban és sulyban.

Ay Isten áldja meg a ti jó szíveteket s vezérelje diadaira a ti jóvöltötököt megerősödött vitéz katonáinkat.

Hazafias tisztelettel:

A Sajtó Otthon hadikórháza igazgatósága.

HIREK.

— Örmesterből — hadnagy. Morva y Lajos fűszerkereskedőt, akinek Budán, majd Győrött volt üzlete, negyvenéves korában hívták be, mint tartalékos örmestert, Morvai bevonult és három hónapi szolgálát után most hadnaggyá nevezték ki Sohasem volt önkéntes, hanem három évet szolgált és az üzletben nőit föl. Kinevezése bizonyítja annak a méltánylásnak, amellyel a hadseregünk a legénység bátorságát is jutalmazza.

— A hadifoglyok óriási postája. Berlinből jelentik: A hadifoglyokkal való postai forgalom, amelyet a svájci postaigazgatás közvetít, erősen fellendült. November 29-én kerek számban 155.000 levelet és esomagot közvetítettek. Ebből 85.000 ment Németországból Franciaországba, 75 000 pedig Franciaországból Németországba, Novemberben a svájci posta Németországban levő francia hadifoglyok számára 107.000 postautalványon 1.800.000 frankot közvetített; ugyanebben az időben Németország a Franciaországban lévő német hadifoglyok számára 21.000 postautalványon 420.000 frankot küldött.

— A „Vasárnapi Ujság“ december 6-iki száma folytatja azoknak a harctéri képeinek közlését, melyek nemcsak nálunk, hanem határonkon túl is általános feltűnést keltenek. Északi és déli harctereinkről való pompás képek mellett a németek és a törökök harcait megvilágító kitűnő eredeti képeket is közöl. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László és Galsworthy regénye, cikk az angol hadseregéből stb. Egyéb közlemények: képek az országgyűlés háborus üléseiről, a háboru napjai stb. s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet. Sakkjáték, Halálzás stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre öt kor., a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Meg-

rendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára. Félévre 2 kor. negyven fillér.

— Méregkeverő pálinkás. Boroszlóból jelentik: Grossberg cencstochau pálinkakereskedőt aki pálinka helyett methyalkoholt adott el német katonáknak, akik közül ennek következtében tizenegy ember meghalt, letartóztattak. Amikor átszállították a ratibori fogházba, Grossberg szökési kísérletet tett, de kísérői agyonlőtték

— Német nő a harctéren. A pétervári „Ruskoje Slovo“ jelenti, hogy e napokban Lengyelországban elfogtak egy német lovasörjáratot. A lovasok egyike megsebesült, erre bevitték a kórházba, ahol kiderült, hogy a német lovas — nő volt.

— Fölmentett szerb földbirtokos. A Szegedi ítélőtábla Ringhoffer-tanácsa tegnap tárgyalta Pein Száva görögkeleti szerb földbirtokos pörét, akit a nagyikindai törvényszék 3 hónapi fogházra ítelt izgatás vétsége miatt. Nem látta beigazolónak a tábla Pein bűnösségét, ezért fölmentette, egyben szabadlábra helyezte.

— Sajtóhiba. Lapunk legutóbbi számában az első oldalon közölt „A magyar lobogó“ című vers második versszakának utolsó sorában értelemzavaró sajtóhiba csuszott be. Ez a sor helyesen így olvasandó: Az ellenség ö z ö n n e l. Különben a verset egész terjedelmében mai számunk 4-ik oldalán ismételtlen közöljük.

— Halálozások. Ay elmúlt két napban a következő halálozásokat jelentették be az áll. anyakönyvi hivatalban: Horváth Józsefné ref. 58 éves, Lacka Juliánna ref. 73 éves. Fekete Józsefné ref. 33 éves. Bancsi János ref. 52 éves. Kovács Józsefné ref. 63 éves. Szabó Mária ref. 6 napos. Pálfi József ref. 75 éves. özv. Tóth Mihályné ref. 65 éves. Burrig György ref. 81 éves. Medvecki Árpádné rk. 50 éves, özv. Nagy Józsefné ref. 71 éves. Friedmann Jolán izr. 10 napos. Lénárt Márton ref. 43 éves. Fuchs János rk. 51 éves.

— Használjunk hadisegély bélyeget levelezéseinkhez!

Legujabb.

Nagy győzelem az oroszokon.

Budapest, dec. 7. A német nagy főhadiszállás jelenti, hogy csapataink Lodzot elfoglalták. Az oroszok súlyos veszteségek után visszavonulnak. Ez a hír, mint a szövetséges haderők újabb offenzívájának nagy eredménye, élénk örömet keltett. (M. e. s. o.)

A szerb harctérről.

Budapest, dec. 7. A déli hadszíntérről hivatalosan jelentik: Belgrád bevételéből következő hadműveletek immár haderőnk újabb csoportosítását teszik szükségessé, melynek részletel természetszerűleg a nyilvánosság elé nem valók. (M. e. s. o.)

Hindenburg tábornok parancsnoksága alatt.

Egy magyar lovastiszt naplójából.

Egy fiatal magyar lovastiszt, aki a mi nap tért haza az északi harctérről, ahol ezredével Hindenburg tábornok parancsnoksága alatt küzdött, érdekes feljegyzéseket tett a harctéren, amelyekből az alábbiakat közöljük: Október 9-én lovashadosztályunk parancsot kapott, hogy Zavichosztól Radomon keresztül észak felé vonuljon. Az idő igen rossz volt; szakadatlanul esett. Radomban az a szerencse ért bennünket, hogy szemtől-szembe láthattuk a nagy hadvezért, Hindenburg tábornokot, akinek főparancsnoksága alá helyezték hadosztályunkat. A főmarsall — abban az időben még tábornok — szemlét tartott vezérkarával csapataink fölött és arcáról leolvashattuk, mennyire meg van elégedve csapataink nagyszerű szellemével és állapotával. Megelégedését és csodálkozását több ízben szóval is kifejezte. Hindenburg tábornok kissé elhízott, hatalmas férfi. Fris, rokonszenves külsejű. Ujjai között mindig cigarettát szorongat.

Radom közelében Goleniowiczka Volan táboroztunk, de csak rövid ideig, mert azután gyors menekülésben Varsó irányába vonultunk. Az uton mindenütt erős, várszerűen megerősített, erős dróthálóval körülvett fedezéket láttunk, amelyekben sok hadianyagot hagytak hátra; gépfegyverek, puskák, egyenruhák és élelmiszerjádak hevertek bennük. Ezek a védelmi vonalak minden tizenöt kilométerre megismétlődtek, az utakat és az utszéii fákat, cserjéket, tűzzel irtották ki az oroszok, sőt házakat is leromboltak, ha akadályozták őket hadműveleteikben.

Sochacev mellett hadosztályunk heves küzdelmet vívott. Egy német lovas hadosztályal megerősítve küzdöttünk. Alig egyesültek csapataink, új orosz hadsereg nyomult előre Novogeorgievsk és Varsó felől és bal szárnyunkra tört. Reggel öt órakor hadosztályunk Stugi környékén állott és azt a parancsot kapta, hogy előrenyomulva foglalja el Sochacev községet.

Október 18-án délután előőrseink jelentették, hogy a faluban már nincs ellenség, de északra a Bzura táján erős ellenséges csapatok ásták be magukat, kelet felől pedig erős lovasság nyomult előre. A divizionárius kiadta a parancsot, hogy támadjuk meg az ellenséget. Délután fél négy órakor, már Sochacevbe voltunk; ott megpihent a hadosztályunk és felkészült az elővédet. Keresztül haladt az oroszok által félig fölperzset városon és a még használható Bzura hidon átkelve hatalmunkba kerítettük a tulsó partot. Még a délután folyamán megtámadtuk az erős orosz gyalogságot, amely szerencsére rosszul irányított gépfegyver-tűzzel fogadott bennünket. Az oroszok beásták magukat s ugylátszott, hogy pozíciójukat minden áron meg akarják tartani. Irózatos golyózáport indítottak sorainkra.

Az elfogott oroszok elmondották, hogy a tüzelésnél teljesen elrejtőznek a fedett lövészárkokban és üve vagy fekre karabélyukat vagy puskájukat kidugva tüzelnek anélkül, hogy bármelyikük is célzna. Ez a tüzelés főképp a tartalék csapatokat veszélyezteti, amelyek néha nincsenek fedezékben.

Rövid, talán egy félórás küzdelem után, vissza kellett vonulnunk, mert az orosz ütőgek srappell-tűzzel árasztották el csapatainkat. A visszavonulás a legnagyobb rendben történt, egy falu házainak védelme alatt.

Folytatjuk.

Szerkesztői üzenet.

„Csizmadiák siralma“ című költeményt nem kaptuk meg. Tessék újra beküldeni, s ha alkalmasnak találjuk, szívesen leközzöljük.

A magyar lobogó (Induló.)

Írója ajánlja a debreceni református theologia hadba vonuló ifjainak.

Kibomlott a nemzetiszín lobogó
Felhangzott a magyar nóta
A régóta
Olyan kedves induló,
Aláállt a magyar nemzet örömmel,
Ha elindul a csatába
Jöhet rája
Az ellenség özönnel.

Három színt a nemzeti lobogó
Magyar ember szive érte
Hogy ne lenne
Mért ne lenne dobogó.

A pántlikát magyar honlány tűzte rá
Magyar nemzet honleánya
Hogyne volna
Mért ne volna büszke rá!

Magyar vitéz kezében van a nyele
Vele bátran áll a sikra
Hogyne állna
Mért ne állna ki vele!

Gyere pajtás, induljunk a csatába
Nemzetiszín lobogónkat
Csillagunkat
Emeljük fel magasra!

Mire feljő hajnali nap az égre,
Fűrösszük meg a kardunkat,
Acélunkat
Az ellenség vérébe!

Acél a kard, de keményebb a karunk,
Amellyel az ellenségre
Horda népre
Oly vitézül lecsapunk!

Meleg a nap, de tüzezebb a szívünk,
Felhevült az a királyért,
A hazáért
Amit forrón szeretünk.

Gyere pajtás, induljunk a csatába,
Mire a nap magasra száll
Szép napsugár
Derüljön a hazára!

Budapest (Pomáz), 1914. **Vargha László.**

A szerkesztésért felelős: **A LAPKIADÓ.**

Szabásból lemaradt posztódarabokat

állandóan vesz minden mennyiségben úgy szortirozva, mint szortirozatlanul

Hugo Koritschner,
Brünn, Hoffgasse.

Elsőrendű osztraui fűtő-koaksz

jutányos áron azonnali szállításra:

Gutmann Testverek
Köszönbányái. Budapest, V., Béla-utca 6.

Telefonszámok: 36-37, 36-38, 169-84,
176-22, 63-89. — Interurbán 33. sz.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreceni Darabos-utca 7.

NYILT-TÉR

Járványoknál
s minden
ragályos betegségnél

kipróbált óvintézkedés.

Mattoni félg
Giesshübler
Savanyú víz

CSASZARFÜRDŐ BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívíz gyógyfűző; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmesebb iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, ki-ön hőlgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlg-, szénsavas- és villamos: vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered. mennye használatnak főleg csuszobántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeléjntányos árak. — Gyógy- és zened. nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság

Zeneiskolát végzett

hegedűtanítót vagy tanítónőt keresek előhaladottabb fiam tanítására. Heti 2—3 óra adása kívántatnék a fiu lakásán, Cimet és igényt tartalmazó ajánlatot kérem: **Kemény Endre József kir. herceg-u. 36.** címre küldeni

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyé és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt doboznak 2 korona Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint a fájdalomcsillapító bedörzsölésizet köszvény, csusz és a megülésegyéb következményeilegismertebb népszér.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készitet gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásárt és ápolására úgy gyermekek, mint felnöttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéi megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesitetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készitményeket kórni

Hocheppani Szanatorium Eppan, Tiroiban

Gyógyintézet Tüdőbetegek részére.

Hogy a tüdőbetegek ezen nehéz viszonyok között is szanatoriumi kezelésben részesülhessenek, október 15-től a háboru tartamára **kedvezményes pensió-árakat** léptettünk életbe:

Ápolási költség 7 kor., déli szoba 3—5 koronáig.

Többi szobák 2—3 korona.

A gondnokság.

XXXI-ik magyar királyi

JÓTÉKONYCÉLU ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Ezen pénzsorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznu és jótékony célokra fog fordittatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyeresiménye van, melyeknek összes értéke 475,000 Koronára rug készpénzben.

Főnyeresimény 200,000 K készpénzben,

		továbbá	
1 főnyeresimény	30,000 K	20 nyeresimény á 200 K	4,000 K
1 " "	20,000 "	40 " " á 150 K	6,000 K
1 " "	10,000 "	100 " " á 100 K	10,000 K
1 " "	5,000 "	200 " " á 50 K	10,000 K
5 nyeresimény á 1000 K	5,000 "	2500 " " á 20 K	50,000 K
5 " " á 500 K	2,500 "	12000 " " á 10 K	120,000 K
10 " " á 250 K	2,500 "		
		14886 nyeresimény; összesen	475,000 K

Huzás visszavonhatlanul 1914 december 9-én

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a m. kir. lottójövedéki igazgatóságától Budapest (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon, s a legtöbb dohánytözsdében és váltótözsdében. Játéktervet ingyen és bérmentve küld

a M. kir. Lottójövedéki Igazgatóság.